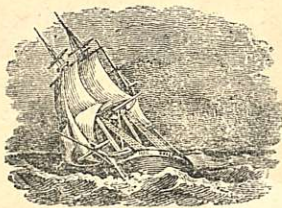

318. XI. 90.

K. V. K. Haltanen

**Rakki lasta
asumattomassa saaresa.**

Tosi ja sydäntä liikuttava tarina.

Turussa,
G. W. Wilénin ja Kumppanin kirjapainossa, 1864.
J. W. Lillja ja Kumpp. kustannuksella.

107.16.119

Imprimatur. *L. Heimbürger.*

Eräs kauppias oli waimonensa mennyt Itä-Intiaan. Koottuansa siellä paljon rahaa, sai hän muutamman vuoden perästä halun palautua Ranskan maalle, josta hän oli kotoisin. Hänellä oli kaksi lasta, poika ja tyttö; entinen, Suha nimeltään, oli täyttänyt neljä vuotta ja pikkurainen tyttö, Maria, oli vasta kolmen vuotinen.

Haaksi oli onnellisesti kulkenuk puolen tuota pitkää ja waiwaloista tietä, mutta nyt nousi kauhea myrsky ja itse perämies sanoi waaran suureksi, sillä tuuli ajoi heitä karille, joita wastoin haaksi oli menewä kappaleiksi. Saatuaus tiedon tästä, otti kauppias parin suuren laudan, johon hän lujasti kiinnitti waimon lapsenensa; aikoi myös kiinnittää itsensäkin, mutta siihen ei hänellä enää ollut aikaa, sillä haaksi täräytti karille mennek halkan ja ihmiset putosiwat mereen. Waut, johonka äiti ja lapset oliwat sidotut, uiskenteli merellä kuin pieni paatti siksi että tuuli ajoi sen erään saaren rantaan. Waimo awasi nyt köyhten solmut ja astui lapsinensa maalle.

Äiti langesi polwillensa kiittämään Sumalata pelastuksestaan. Hän suri kowin miestänsä, joka oli jäännyt mereen; ajatteli myös, että nyt sekä hänen että lapsensa olisi tähtymys kuolla nälkään tässä saaressa, taikka joutua petojen saaliiksi. Oltuaan jonkun ajaan näissä murheen ja pelwon miettimisissä, hawaitsi hän useita puita täynnä hedelmiä. Hän otti siis sauwan, pudotti muutamia niistä, antoi pienille lapsillensa ja söi myös itsekin. Nyt käwi hän edemmäksi tiedustellen, oliko joku ihmismaja nähtyissä, mutta hän huomasi olevansa asumattomassa saaressa. Kävellessään löysi hän suuren puun, joka oli hoto; tämän päätti hän yösiaksensa.

Nämät kolme wiettivät siis yön tässä puun-hodossa, ja lewollinen oli heidän unensa. Toisen päivän kuljeskeli äiti lapsinensa niin kauas kun lasten heikot jäsenet jaksowat. Matkallansa löysivät he linnun pesiä, joista äiti otti munia. Munat kypsiksi saatseen iski hän walkean kahden kuiwan puun hieromisella wastusfin.

Kosk'ei ihmisiä, ei petoja saaressa löytynyt, päätti äiti heittää itsensä Sumalan tahdon alle ja täysin woiimin kokea kaswattaa lapsiansa hyviksi ihmisiksi. Lakkarissaan oli hänellä ewangeliumi- ja myös ruko-

us-firja; näitä tähtti hän opettaaksensa lapsiansa lufemaan ja Jumalata tuntemaan. Kerran sanoi pieni poika: "äiti kultani, missä sitten on isäni?" — Rakas lapseni — vastasi äiti parha wesi-filmin — teidän isänne on mennyt taiwaseen; mutta teillä on toinen isä, joka on se hywä Jumala; hän on tykönnä, ehk' ette näe häntä; se on hän, joka meille lähettää hedelmiä ja munia; hän on myös pitävä huolta wastafin meistä, jos waan sydämeistämme rakastamme ja häntä palwellemme.

Lapset lufemaan opittuaan, lufiwat suurella halulla kaikki, mitä firjoissa oli ja puheliwat niistä päiväkaudet. Muutoin oliwat he sangen siiwot ja äitilensä kuuliaiset.

Rahden vuoden kuluttua, sairastui tämä äiti rukka kowaan tautiin. Hawaiten kuoleman lähenewän oli hän ensin suuressa murheessa lapsistansa, jotka hänen kohta oli jättäminen; mutta wihdoin uskoi hän että Jumala, joka on itse hywyys, oli pitävä huolta näistä pienistä. Maaten rakkaan puunsa hodossa kutsui hän lapset tykönsä ja sanoi heille:

— "Rakkaat lapsukaiseni, kohta nukun minä kuoleman uneen, ja teillä ei enää ole äitiä. Muistakaat tofi, ettette ole yksinänne maailmassa; Jumala, tuo

hyvä isänne, on näkewä kaikki, mitä te teette. Älkää koskaan lakatko rukoilemasta häntä illoin aamuin. Rakas Suhani, pidä huolta sisarestas, älä toru häntä, älä koskaan lyö häntä! Sinä olet häntä suurempi ja wälewämpi; hae siis sinä hänelle munat ja hedelmät!"

Äiti tahtoi vielä lisätä, mutta siihen hänelle ei enää annettu aikaa. Hän kuoli.

Nämät lapsi-rukat eivät suuresti hymmärtäneet mitä äiti heille oli sanonut, sillä ei he tietäneet, mitä tuo kuolema merkitfi. Äidin kuoltua, luuliwat he änen nukkuneeksi, eivätkä tohtineet wähintäkään hiiskahtaa, peläten äitinsä heräävän. Suha meni kookomaan hedelmiä ja ehtoolliselta päästhyään paniwat he maata puun wiereen johon pian nukkuiwat. Namulla hämmästyiwät he kowin, hawaiten äitinsä vielä olwan nukkujissa. He tarttuiwat hänen käsiinsä, saadaksansa hänen heräämään. He luuliwat äidin suuttuneeksi kuin ei hän heitä wastannut, rupešiwat itkemään ja pyhšiwät anteeksi, luvaten wastaedes olla wieläkin uskollisemmat. Kaikki tämä oli kuitenkin turhaa; äiti rukka ei wastannut heitä, sillä hän oli todella kuollut. He wiipšiwät toki monta päivää äitinsä luona, fiksi että ruumis rupeši mätänemään,

Kerran aamulla sanoi Maria, surullisesti Suhalle: — "voi weljeni, kas kuinka madot syö äitiämme; meidän täytyy poistaa ne; tule minua auttamaan!" Suha läheni ruumista; mutta se hajahti niin pahalta, ettei he enää jaksaneet olla sen lähellä, minkätähden he myös menivät hakemaan toista puun hotoa asunsiaksensa.

Nämät lapset ei laanneet rukoilemasta Sumalasta; he lukiwat niin usein kahta kirjansa, että ne wiimein ulkoa osasiwat. Kuettuaansa menivät he kävelemään eli istuivat nurmikolle puhellen leskenänsä. Kerran sanoi Suha sisarelle: — "minä muistan pikkuisena olleeni yhdessä paikassa, jossa oli suuria huoneita ja joukko ihmisiä; isälläni oli monta palvelia ja meillä oli kauniita vaatteita. Äkkiä wei isä meidän huoneesen, joka käwi weden päällä, ja sitten sanoi hän meidät suureen lautaan ja waipui itse meren pohjaan, josta hän ei ole tullut takasin. Rakas äitimme on sanonut, että isä kuitenkkin nyt on taivaassa." — Tämä on kyllä kummallista, vastasi Maria; mutta koska se toki on tapahtunut, on se ollut Sumalan tahto; tiedätpä weljeni, että hän on kaikkivaltias.

Suha ja Maria asuiwat saaressa yksitoista vuotta.

Estuessaan eräänä päivänä meren rannalla näkiwät he monta mustaa miestä tulewan weneellä heitä kohden. Maria pelästyi ensin kowasti ja tahtoi rientää pakoon, mutta Suha sanoi hänelle: pysykäämme paikalla, sisar; etkös tiedä, että meidän hywä isä, Sumala, on täällä ja että hän on estäwä näitä ihmisiä tekemästä meille pahaa?

Noustua maalle, hämmästyiwät murjaanit nähdessä nämät lapset, joitten waalea wäri oli heille juuri outo ja eriskummanen. Murjaanit puhuttiwat heitä — se oli turha työ, sillä lapset ei laisinkaan hymmärtäneet heidän kieltänsä. Suha wei heidät paikkaan, jossa äitinsä luut lepäsiwät, jutellen kuinka hän oli kuollut; mutta eiwät he paljon häntä hymmärtäneet. Wihdoin osottiwat murjaanit lapsillemme weneensä, ja wiitaten käskiwät heidän sisälle astumaan. "En minä uskalla, sanoi Maria, nämät ihmiset pelättäwät minua"; mutta Suha rohkaiji häntä.

He astuiwat siis weneesen, josta wei heidän toiseen, ei kaukaiseen saareen, jonka asukkaat oliwat willi-ihmisiä. Kaikki nämät willit ottiwat lapset hywin vastaan; kuningas ei woinut pidättää itsensä katselemasta Mariata; hän lbi usein kätensä rintansa vastaan, merkitäksensä rakkauttansa.

Pian oppivat Suha ja Maria näiden willien kielen, ja saivat tietä, että net olivat sodassa lähim-
mäisten saarten asujamien kanssa, että net söivät
sota-wankejansa ja jumaloitsivat erästä suurta, jul-
maa apinjata, jolla monta williä oli palveliana. Ei
ihmettä siis, että lapset olivat pahoilla mielin että
olivat joutuneet näitten willien joukkoon. Kuningas
tahtoi wälttämättömästi naida Marian, joka sanoi
weljellensä: "katson kuoleman paremmaksi kuin naimi-
sen sellaisen miehen kanssa." — "Hänen ruma muo-
tonsa kyllä kaiketi peljättää sinua naimisesta?" —
sanoi Suha. — "Ei suinkaan — vastasi Maria —
minua pelottaa pahuutensa; etkös näe, ettei hän tun-
ne hyvää isäämme, Sumalaa, ei hän häntä rukoile,
waan sen sijaan lankee hän polwillensa tuon julman
apinjan eteen. Muutoin sanoo firjamme, että on an-
teeksi antaminen vihollisille ja tekeminen heille hyvää;
sen sijaan tappaa tuo rietas wankinsa ja syö niitä." —
"Mieleeni johtuu ajatus" — sanoi Suha; — "jos
me lyömme tuon julman apinjan kuoliaaksi, näkewät
willit kyllä, ettei se ollutkaan Sumala. Taikka vielä
paremmin, antakaamme sille myrkkyä!"

Lapset tähttivät aikomuksensa ja apinja kuoli
surkeasti. Ne willit, jotka pitivät huolta apinjasta

ja olivat kuin sen pappeina, juttelivat kuninkaalle, että Maria ja hänen veljensä olivat syynä tähän pahaan sattumukseen ja että onni vast'edes olisi poissa, ellei noita kahta outoa lasta otettaisi hengiltä. Kohta päätettiin tehdä uhri äsken valitulle apinjalles, saattaa molemmat valkoiset uhria katsomaan ja sitten polttaa heidän elävinä. Tämän päätöksen kuultua, sanoi Suha: "jos teidän apinjanne olisi ollut jumala, enpä minä olisi voinut tappaa häntä. Enkö siis minä ole mahtavampi, kuin hän on ollut. Tähty rukoilla ja palwella waan sitä suurta Jumalaa, joka on luonut taivaan ja maan, mutta ei tuommoista julmaa elävää."

Tästä puheesta vihastuivat willit niin, että he päättivät kohta siinä paikassa tappaa lapset; he sitoivat Suban ja Marian puuhun, polttaaksensa heidän, mutta samassa saivat he tiedon, suuren joukon vihollisia astuneen maalle. Sentähden juoksivat he tapellaksensa vihollisiansa vastaan, mutta voitettiin perinpohjin. Voiton saaneet willit pelastivat lapset kahleistansa ja weivät heidän omaan saareensa, jossa Suha ja Maria nyt tulivat kuninkaan orjiksi.

Mhyös nämät uudet willit kävivät usein sotaa ja söivät, samoin kuin naapurinsakin, sotawanhejansa.

Kerran ottivat he suuren joukon vangiksi, sillä he olivat sangen urhoolliset. Wanki-joukossa oli valkoinen mies, joka oli peräti laiha, mintähden willit päättivät ennen teurastusta lihoittaa häntä. He sitoiwat hänen huonoon majaan ja ruokkiasi määräsiwät he Marian. Tämä, saatuaansa tiedon että mies pian oli syötävä, surkutteli häntä suuresti ja katsellen surullisesti wankia kohden, sanoi hän itseksensä: Oh Jumalani, sääli tätä wankia!

Tämä wankimies, joka jo oli hämmästyksissä nähden tytön, joka oli valkoinen kuin hänkin, hämmästyhi vielä enemmän kuullen tytön puhuvan samaa kieltäkin. — "Kuka on sinua opettanut puhumaan Ranskan kieltä?" — sanoi mies. Tyttö wastasi: — "en tiedä nimeä sille kielelle, jota puhun; se on äitini kieli; hänestä minä sen opin. Meillä on myös kaksi kirjaa, joita me joka päivä luemme." — "Oh jumalani" — sanoi mies nostain kätensä päin taivasta — "lieneekö se mahdollista! Mutta, taitaisitko sinä, tyttöni, näyttää minulle net kirjat, joista puhelet?" — "Kirjat eiwät ole minulla" — wastasi Maria — "mutta kohda menen hakemaan weljeni, hän tallitsee ne ja näyttää net mielellänsä teille."

Samassa meni Maria tiehensä mutta palasi pian

weljenjä kanssa, joka toi mainitut kirjat. Sangen otettuna awasi wanki net ja luettuansa kirjain kansen sijäpuolella oman nimensä, sanoi hän: "Ah, rakkaat lapseni, teitä saan minä siis uudestaan nähdä. Tulkaat halaamaan isäanne. Taidatteko antaa minulle sanomia äidistänne?"

Walkeisen miehen näin sanottua, lensiwät Juha ja Maria, riemu-hyhyneleet silmissä, hänen syliinsä. Rauvan aikaa oliwat he puhumatta; wihdoin sanoi Juha:

— "Sydämmeni sanoo, että te olette isäni; en hymärrä kuitenkään, kuinka tuo olisi mahdollista, sillä äitini sanoi, isämme jääneen meren pohjaan."

— "Putosin todella mereen" — wastasi mies — "silloin kun alussemme meni kappaleiksi, mutta sain kiinni airon ja tuuli ajoi minua onnellisesti tämän saaren rannalle. Minä puolestani luulin teidän hukkuneeksi."

Nyt jutteli Juha kaikki asiat ja tilaisuudet, jotka hän waan muisti. Wanki itki paljon kuullessansa waimo parhansa kuolleen. Maria itki myös katkeran itkun, mutta warsin toisesta syystä.

— "Woi sentään!" — huusi hän — "miksi me

olemme löytäneet isämme, koska hän, muutaman päivän perästä, toki on tapettava ja syötävä?"

— "Avatkaamme hänen kahleensa" — sanoi Suha — "ja pannaamme kaikki kolme metsään!"

— Mitä meidän siellä olisi tehtävä, lapsi ruokat? — katkaisi isä. — Willit kyllä löytäisivät meidän siellä ja toisivat takaisin. Metsässä myös kuolimme nälkään. Tämä luoto ei ole niin rikas hedelmistä, kuin se, josta te oleskelitte.

— Antakaat minun hallita — sanoi Maria; — minä tiedän warman neuvon pelastaakseni sinua, rikas isäni.

Näin sanoen juoksi Maria ulos, mustaa kuningausta hakemaan. Päästyhänsä sisälle kuninkaan huoneeseen, lankefi hän polwillensa, sanoen: "forkia herra kuningas, minulla on armo teiltä pyhdyttävä; tahdotteko minulle luvata täyttää sen?" — Sen lupaan ja wannon minä — wastasi kuningas — sillä sinä olet minulle wakan otollinen.

— Hywäpä se — sanoi Maria — tietäkäätsiis, että se walkoinen mies, jonka te olette jättäneet minun haltuuni, on minun ja myös Suhan isä. Te olette päättäneet syödä hänen, mutta minä olen tullut teitä muistuttamaan, että hän on wanha ja laiha ja

hänen lihanja siis tuskin hyvän-makuinen; peri was-
toin minä olen nuori ja lihawa, mintähden toiwon,
teidän tahtowan syödä minun isäni siaan. Pyhdän
teiltä waan kahdeksan päivää, saadakseni ilon ennen
fuolematani nähdä ja puhella isääni.

— Todella — wastasi kuningas — sinä olet
niin hyvä tytär, etten millään muotoa tahtoisi sinun
fuolematas. Sinä, isäs ja weljes, kaikki saatte te e-
lää. Annan myös teidän tietää, että joka wuosi tulee
tänne alus täynnänsä waltoisia ihmisiä, joille me
myhymme net wangit, joita emme ole syöneet. Se
alus on pian tulewa, ja minä annan teille luvan
astua siihen.

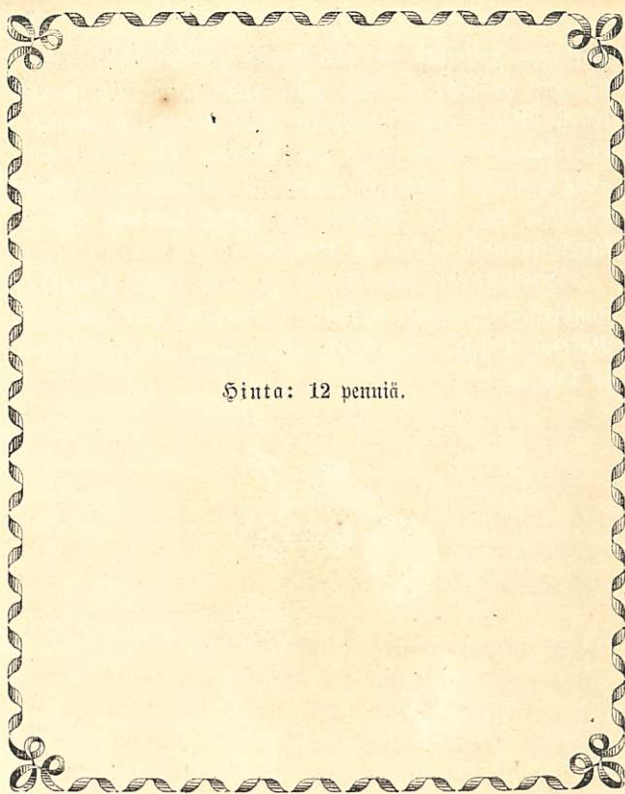
Maria kiitti kuningasta suuresti ja sydämessän-
sä kiitti hän kaikkiwaltiasta, hyvää Sumalata, joka
oli sulattanut kuninkaan sydämmen surkuttelewaisuu-
teen. Ihastuen juoksi hän nyt wiemään nämät hy-
vät sanomat isälleen.

Muutama päivä tämän jälkeen tulifin laiwa,
josta mustien kuningas oli maininnut ja siihen astui
Maria, hynnä isä ja weljensä. Laiwa kulki suureen
saareen, jonka asukkaat olivat Spanialaisia. Saaren
hallitsia, saatuaansa kuulla Marian waiheet, sanoi it-
seksensä: "tällä työllä ei ole vähintäkään rahaa, ja

auringon helteestä on hän kowin rusfottunut, mutta hywistä awuista on hän niin rikas, että hän woipi tehdä miehen onnellisemmaksi, kuin rahalla ja waalella iholla." Hän pyysi siis Marian isän antaa hänelle tyttönsä waimoksi, johon isä mielellään suostui. Hallitsia nai nyt Marian ja antoi samassa yhden sukulaisistaan waimoksi Suhalle.

Onnellisesti eleskeliwät he nyt tässä saarella, ihmetellen Jumalan wiifasta sallimusta, jota määräsi Marian orjaksi antaaksensa tilaisuuden pelastaa isänsä hengen.

Sinta: 12 peniă.